Székesfehérvár, 1911. XVIII. évfolyam, 110. szám. Csütörtök, szeptember 14.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: 1 évre 16 kor., 1/2 évre 8 kor., 1/4 évre 4 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

A Jézus Szive temploma

A vasárnapi ünnepélyes megáldás alkalmából közöljük a templom rövid történetét.

Midőn az Istennek ezen kedves hajlékát magasztos rendeltetésének átadjuk, hogy hirdesse, hogy mindenek lelkében dicsőségessé, szerelmessé és gyönyörüségessé tegye a mi isteni Megváltónk, az Ur Jézus Krisztus szentséges Szivének végtelen jóságát, kiáradó nagy szeretetét és gyümölcsöző áldásait, szükségesnek tartjuk elmondani a Jézus Szive templom épitésének rövid történetét.

Székesfehérvár szab. kir. város területén a legnépesebb városrész a Viziváros. Közel tizezer lélek lakja ezen városrészt. Őseink a templomokat a Belvárosban csoportositották, a kifelé terjedő külvárosok templom nélkül maradtak. A régi aggintézet és kórház szolgálatára a tizenkilencedik század elején 1810-ben egy nagyobb szobát átalakitottak templommá, hogy a betegek, valamint a város öreg polgárai vallásos buzgalmuk szerint Istenüket imádják.

Ez a kis templom az évtizedek lassu, örlő pusztitása folytán mindinkább alkalmatlanná vált. Vályog falai átnedvesedtek és omladozni kezdtek Tetejét megviselte az idő, hogy a városi hatóság rendelkezése folytán kátrányos papirral kellett befödni.

A hatvanas-hetvenes években érezték már a Viziváros polgárai, hogy a Székesfehérvár multjához, régi dicsőségéhez és polgárainak mély vallásosságához nem méltó, hogy ily szegényes, szinte azt lehet mondani: rongyos hajlékban dicsérjék az Urat. A hosszas tervezgetések után gyüjtést inditottak. A gyüjtőivet Havranek József, rendőrkapitány bocsátotta ki 1876 február 13-án. A gyüjtés eredménye, a melyben az aláirók kötelezték magukat, hogy 1877 január 1-ig a megajánlott összeget kiflzetni fogják 1317 forint 50 krajcár volt. Ez az összeg egy uj templom megépitéséhez természetesen kevés lévén, a városi pénztárba került kamatozás végett.

A templomépités ügye elpihent.

1897-ben földig leégett a városi aggintézet. Megmenteni csupán a templomot sikerült. A még inkább elárvult s az emeletes kórházi épület árnyékában meghuzódó templom ujraépitésének szükségessége most már még inkább sürgetőleg lépett fel.

Az uj tervezést Bilkei Ferenc penditette meg, aki 1908 ősze óta adminisztrálója lett az aggintézeti kápolnának. 1900 március 31 én cikket irt a Fejérmegyei Naplóban, amelyben a városi árvaháznak, az aggintézetnek és a Mantz ovodának egy közös területre való épitését inditványozta és pedig úgy, hogy az aggintézeti és kórházi terület körülbelül 4000 □ölnyi területén középen foglalna helyet az uj templom, mögéje épülne a városi árvaház, tőle jobbra volna az aggintézet és balra az ovoda.

1903. október 29-én a városi közgyülésen Winkler Vilmos városi főmérnök jelentést tett a kápolna roskatagságáról és költségvetést terjesztett elő az ujraépités ügyében. Tervei szerint a falak felemelése és egy uj tető 6743 koronába kerültek volna. Havranek József polgármester ajánlata folytán gyüjtést rendeltek el s annak eredményétől tették függővé a további lépéseket. A gyüjtés eredményéről a közgyülés határozata szerint az 1904. évi februári közgyülésén kellett beszámolni.

1905. novemberig a terveket készitették elő. Több sikertelen kisérlet után *Bory Jenő* okleveles épitészmérnök és szobrászművész *Balogh Kálmán* épitészvállalkozó és épitészmérnökkel, továbbá *Kreybig László* épitészmérnökkel együttesen vállalkozott az uj templom terveinek elkészitésére. Három tervet mutatott be, amelyek közül legjobban a keresztalakban épitett, kupolával ellátott terv nyerte meg a tetszést. A költséget 35000 koronára jelezték, a melyhez a régi 1876-diki gyüjtésből a kamatokkal 4505 kor. 76 fill., az uj gyüjtésből 9824 kor. 68 fillér, a kamatokkal együtt körülbelül 15000 korona gyült össze.

Két hosszu évig ismét várni kellett az ügy megoldásával. A tervek különböző felülvizgálata, a miniszteriumok jóváhagyásai hosszu időt vettek igénybe.

Saára Gyula dr. polgármesternk 1908. május 11-én történt megválasztásával a templom épités ügye is uj kerékvágásba jutott. Az uj polgármester a hivatalos élet első gondjai után 1908. augusztus 17 én értekezletet hitt össze, amely a templom megépitésének gondjait magára vette, illetőleg először az egybegyült pénzösszegekről részletes jelentést kért.

Szeptember 29-én a közgyülés megszavazott a templom céljaira 10,860 koronát, vagyis azon összeget, amelyet a város az aggintézet telkéből a vásártér céljainak megnagyobbitására lehasitott területért fizetett. Egyszersmind kikötötte, hogy ezen összeget csak azon esetben hajlandó a templom céljaira átengedni, ha a templom az aggintézet tulajdona lesz, illetőleg, ha a többi, eddig összegyüjtött összegeket az aggintézet pénztárába befizetik.

1908. október 17-én a templomépités javára Bory Jenő szobrászművész addig készitett szoborműveiből és festményeiből a Szent István teremben nagyszabásu kiállitást rendezett.

1908. november 12-én rendkivüli közgyülés meghallgatván a szakosztályok jelentéseit megbizta Bory Jenő Kreibig László épitészmérnököket a templom terveinek végleges elkészitésével.

1909. február havában végre megkezdődött az eszmei tervezés után a tényleges munka. Február havában a fehérvári gazdák szinte versenyezve vállalkoztak arra, hogy az épitéshez szükséges anyagot, téglát, homokot teljesen ingyen szállitják az épités szinhelyére. Bámulatos és megható volt a jó emberek vállvetett versenyzése, akik sem időt, sem fáradságot nem kimélve boldognak tartották magukat, hogy az ő nemes munkájuk, tiszta, önzetlen lelkesedésük is hozzájárulhat ahhoz a műhöz, amely az Isten dicsőségére emel templomot s bizó reménnyel várhatja majd egykor azt a szeretetteljes áldást, amely a jóságos Jézus szivéből reája árad.

1910. március 25-én az tanácsülés az épitési munkálatok dolgában következőleg döntött.

A föld-, kőmives és elhelyező munkákat 7865 koronáért Szabó Ferenc és József épitőmestereknek,

a kőfaragó munkát 1677 koronáért Havranek Antalnak,

a bádogos munkát 753 koronáért Knezits Imrének,

a burkolási munkákat 2301 koronáért Szabó Ferencnek és Szabó Józsefnek.

a mázoló munkát Gerlits Józsefnek,

az üveges munkát Schnetzer Nándor,

a lakatos munkát Luttor Ferencnek,

az asztalos munkát Koháry Józsefnek — összesen 2062 koronáért,

a vasbeton kupola megépitését Wayss G. A.-nak adta ki 23,400 koronáért.

Megható lelkesedést fejtettek ki a város leányai, a kik Bilkei Ferencnek, az épitő bizottság titkárának felhivására egy Szüz Mária szoborra gyüjtöttek. Összejárták a városnak jóformán minden házát s oly szépen esdekeltek a jó lelkeknek, hogy rövid pár hónap alatt közel 2000 koronát gyüjtöttek össze a szép célra.

Az épités munkája március 28 án husvét utáni kedden kezdődött meg. Az első tövet Bilkei Ferenc tette le, a ki rövid beszédet intézett a munkásokhoz, augusztus 28 án volt a keresztfeltevés ünnepi ténye. A három értékes és szép kivitelü keresztet Schmöltz Gusztáv bádogos és Schmöltz László festő készitették és ajándékozták a templomnak. A keresztet fehérruhás leánykák hozták fel s Nagy József ácssegéd illesztette be helyére.

1911. márciusban egy nagyszabásu hangversenyt rendeztünk a templom orgonája javára, a melyen Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök előadásán kivül, a ki a „Kultura zenéjéről" beszélt, Kadnár Mici és Szepesy Ilona urleányok valamint a Mária-kongregáció énekesei voltak szivesek közreműködni.

A belső felszerelés munkája lassabban ment. Kötelességszerüleg megörökitjük azon jótevők neveit, a kik a felszererelés egyes részeit ajándékozni szivesek voltak: Saára Gyula dr. polgármester és neje a bejárat fölött levő mozaik képet, Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök az oltár felső részében levő mozaikképet, Erzsébet Amália kir. hercegnő két öröklámpát és a megfelelő márványtáblákat, Zichy Lujza grófnő a gyertyatartókat, Manndorff Géza báró a tabernaculum ajtaját, Erőss István káplán az oltár keresztjét, Pfinn Istvánné a kis Jézust ábrázoló, egy ismeretlennek maradni kivánó hölgy pedig a Jézus halálát ábrázoló üvegfestményt, Márkus Simon lakatos egy perselyt, Kunszt János egy harangot, Somogyi János kádár egy szenteltviztartót ajándékozott.

A már emlitett munkálatokon kivül az igen szép orgonát Angszter József pécsi orgonagyáros, a pompás és kényelmes padokat, valamint a szószéket Vass János, a mindenki csodálatát képező üvegfestésü ablakokat Walther Gida, a három szép harangot Walser Ferenc készitette.

A felszentelési ünnepélyt az első tervezet

Sövegjártó János

Hazai és Rumburgi vászon áruháza. Szfehérvár, Barátok épülete, AZELŐTT: Özv. HANEL ANTALNÉ.
Agy és asztalnemüek, Franczia batiszt, Angol Zephyr, Szines és fehér ruha vásznak a legolcsóbb szabott árakon. Ugyanitt tanuló fiu felvétetik.

Mai lapunk 4 oldal.

00000527

helyett junius 23-ról szeptember 17-re halasztottuk s midőn megyéspüspökünk Prohászka Ottokár dr. az ünnepélyes megáldáskor Isten áldását kéri mindazokra, akik a gyönyörű alkotást létrehozni segitettek, az Ur Jézus Krisztus jóságos Szivéhez fohászkodunk, hogy hallgassa meg alázatos kéréseinket s az ő határtalan jósága szerint árassza le áldását reánk szegény hiveire most és mindörökkön. Áldja meg e nemes királyi város minden lakóját, adjon vezetőinek lelkébe bölcseséget, polgárainak szivébe istennek félelmét, embertársaink szeretetét, áldja meg az öregeket boldog öregséggel és békeséges hallálal, fiait erős szivvel, hogy az élet nehéz viharaiban sziklaként álljanak, adjon leányainak liliom lelket, hogy vallásosságukkal és a tüzhely szeretetével boldogitói legyenek hozzátartozóiknak. Árasszon reánk fényt, melegséget, el nem muló szeretetet, most és mindörökké Amen!

UJDONSÁGOK.

— **A Jézus Szive temploma** ünnepélyes megáldása vasárnap, e hó 17-én lesz. A megáldást *Prohászka Ottokár dr.* megyéspüspök végzi.

A megyéspüspök reggel 8 órakor érkezik a templomhoz, a hol a hatóságok fejei üdvözlik. Közvetlenül ezután megkezdődik a megáldási szertartás. A közönség a megáldás ideje alatt (20—25 perc) *nem tartózkodhatik a templomban.* Ezután a megyéspüspök szentbeszédet és ünnepi misét mond, amely alatt a Ferenc József nőnevelde növendékei fognak énekelni.

A megyéspüspök távozása után *Bilkei Ferenc* hitoktató, 11 órakor pedig *Györgyi János* hitoktató fognak szent beszédet és misét mondani.

Délután öt órakor *Vass József dr.* tart szent beszédet, amely után litánia lesz.

Nyolc napon keresztül, tehát 24-ig bezárólag naponta 6, 7 és 8 órakor szent mise s ugyanezen napokon d. u. 5 órakor szent beszéd és litánia lesz.

A megáldási ünnepen a rendezést a városi hatóság végzi.

— **Iskola megáldás.** Magyaralmáson f. hó 18-án áldják meg azt az uj iskolát, melyet gróf Eszterházy Miklós Móric bőkezüsége emelt. A megáldást Keifler János vértesacsai esperes plebános végzi.

— **Jézus Szive templomára** adakozni szivesek voltak:

Özv. Kovács Józsefné	100 kor.
Gebauer Józsefné	2 „
Szabó János és neje	2 „
Gebauer Ferenc és Jáanos . .	2 „

— **A vármegyei Szent György kórház** választmánya ülést tartott tegnap d. e. A jövő évi költségvetést elfogadták. Az egyik kórházi alorvos panaszt emeli egy apáca ellen figyelmeztetés cimén. Azt mondja, hogy az apáca megsértette s ezért ő is elégtételt kiván. Szüts Jenő alispán inditványozta, hogy irjanak át hivatalosan a tartományfőnöknőhöz és szerződésbeli joguknál fogva kérjék az illető apáca elhelyezését. Dr. Schlammedinger Jenő tiszti főügyész pedig azt az inditványt tette, hogy kérje fel a választmány gróf Cziráky Antalt, hogy tartományfőnökhöz ezt az ügyet magánuton intézze el. A választmány ezen utóbbi inditványt fogadta el.

— **A törvényházi incidenshez.**

A következő sorokat kaptuk: Ugy a helyi, mint a fővárosi lapokban össze-vissza nyilatkozatok jelentek meg abban a csunya ügyben, a melynek kényszeritetlen én voltam a kipattantója. Hogy akár illetékes, akár illetékten körök a valóságot el ne ferditheséek kijelentem: Dr. Hajicsek Gyula ügyész ur nem négyszem között tette meg dr. Steiner Jákó ügyvéd urról szóló kijelentéseit. Többen voltak jelen és a vele való vitám nem beszélgetés, hanem a legélesebb hangu veszekedés jellegével birt. Ugyanugy, ahogy én dr. Hajicsek ügyész ur kijelentéseit előadtam, mondta ezt el dr. Steinernek dr. Strasszer Jenő ügyvéd ur is, akit az ügyész ur által megsértett ügyvéd ur éppen az én kérésem folytán, mintegy az én beszélgetésem objektivitását ellenőrizve, eziránt megkérdezett. De voltak ott mások is jelen, akiknek a nevét felhatalmazás nélkül nem akarom az odiózus ügybe belekeverni.

Annak felelősségét pedig, hogy az ügyész ur által, — hangsulyozom — éppen nem négyszem között történt sértéseket Steiner Jákó ügyvéd urnak tudomására adtam, vállalom. És vállalná mindenki, aki a felelőtlen vádaskodásokat akkor sem türi, ha ezek nem a saját személye ellen szólnak, meg ha dr. Hajicsek Gyula ügyész urtól erednek is. **Schlezinger Sándor.**

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon nemes jó lelkek, kik szeretett édesatyánk elhunyta alkalmával fájó sziveinket őszinte részvétükkel enyhiteni igyekeztek, fogadják legmélyebben érzett hálás köszönetünket. A gyászoló *Szabó* család.

— **Képzőmüvészeti staggione kiá'litás.** Solymosi Márton fővárosi mükereskedő több jeles magyar festőmüvész képeiből összeállitott staggione kiállitásnak vezetője és rendezője ez uton értesiti városunk intelligens közönségét, hogy a Magyar Király szálloda nagytermében négy napig tartó kiállitást rendez. Kiállitásán a következő festőmüvészek képei lesznek láthatók: Bosznay István, Kézdi-Kovács László, Feszty Árpád, Neogrády Antal, Heyer Arthur, Szepesi-Kuszka Jenő, Beömm Rit'a, Markó Ernő, Juszko Béla, Pálya Károly, Romek Árpád, Fesztyné Jó kai Roza Pentelei-Molnár János, Bachmann, Berkes Antal stb. Ezuttal a kevésbé módos emberek is marandó becsü mütárgyakhoz juthatnak, mert a legismertebb nevü müvészek képei is nagyon kedvező áron és csekély havi részletfizetési feltételek mellett szerezhetők meg. A kiállitás folyó hó 15-én nyilik meg és tart folyó hó 18-án d. u. 6 óráig Megtekinthető d. e. 9—1-ig és d. u. 2—6-ig. Beléptidij felnőtteknek 60 diákoknak 30 fillér.

— **A vásár ügyében** *ma d. u. értekezlet volt, amely elfogadta Saára Gyula dr. azon indiványát, hogy október 2-ára vásár engedélyezését kérik.*

— **A városi közegészségügyi bizottság** tegnap délután ülést tartott Kuthy József ny. főigazgató elnöklétével. A járványbizottságot nem hivják össze. A kolerára való tekintettel átirnak a mérnöki hivatalhoz, hogy az utcákat a lehető legnagyobb tisztaságban tartsa. A vágóhidon a repedéseket cementtel betömetik, hogy a levágott állatok vére ott össze ne gyülhessen.

— **A Reé—Olasz—Simon ügy.** A Székesfehérvári Frissujság 1909 julius 19-i számában azt irta Reé István akkori főkapitányról, hogy egy ügyben 200 koronát fogadott el az egyik féltől. Reé István ezért rágalmazás cimén beperelte a nevezett lap akkori felelős szerkesztőjét Olasz Pált, de az ügy végső tárgyalásán, közvetlen az itélethozatal előtt megbocsátott neki s visszavonta feljelentését. A bocsánatot azonban ahhoz kötötte a főkapitány, hogy Olasz mondja meg, kitől kapta az információkat cikkének megirásához. Olasz Pál ekkor — miként Reé István és dr. Holly Géza állitják — Simon Sándor tb. rendőrfőkapitányt nevezte meg. Simon Sándor eszerint hivatali titoksértést követett volna el, de hogy a vád alól tisztázza magát, azonnal fegyelmi vizsgálatot kért önmaga ellen. A fegyelmi választmány a tegnapi ülésén megszüntette az eljárást Simon Sándor ellen, mert miként az indokolásban áll, tanuk igazolták, hogy Olasz Pál nem mondta, hogy Simon Sándortól kapta az információkat. Ezzel szemben áll termeszetesen Reé István és dr. Holly Géza nyilatkozata, akik még ma is ragaszkodnak azon állitásukhoz, hogy Olasz Simont nevezte meg informálójául.

Délutánonként meleg füstölt husok és friss felvágottak Marschallnál Kossuth-utca.

— **Halálozás.** Bajánfalvi Baján Vince Zichy Jenő gróf néhai szentmihályi tisztje 75 éves korában Pozsonyban elhunyt.

— **Városunk közigazgatása.** Székesfehérvár szab. kir. város közigaztási bizottsága tegnap délelőtt tartotta szeptember havi rendes ülését gróf Széchenyi Viktor főispán elnöklétével. Jelen voltak: dr. Saára Gyula polgármester, dr. Kerekes Lajos főjegyző, Bokor Attila aljegyző, dr. Kaltnecker Viktor tb. tisztifőügyész, dr. Bierbauer Viktor tisztifőorvos, Major Lajos h. pénzügyigazgató, Keller Izsó műszaki tanácsos, Schaller Flóris kir. tanfelügyelő, Farkas Gyula áll. főállatorvos, dr. Csöppentzky Mihály, Farkasdy Dezső, Lits Ferenc, dr. Lőwy Károly, Karl István, Tóth Aladár és Tóth Artur. A fegyelmi választmányba a megüresedett két helyre Keller Izsót és Major Lajost választották meg.

A város közegészsége a lefolyt augusztus hóban jobbnak mondható, mint az előző hónapokban volt. A vörheny, már csak szórványosan fordul elő, azonban a hasihagymáz több esetben mutatkozik: a kisdedek ugy nevezett nyári bélhurutja nagy számmal rombolja statisztikámat, mely a már sokszor emlitett óriási forróság folyománya, a tápszernek fermentálása (különösen a tejé) és a nem okszerü csecsetmő táplálásnak következménye. Ezek, valamin, a felnőtteknél az emésztő szervek, nemkülömben a bélhuzalnak hurutos bántalmai voltak az uralkodó betegségek. Született 87, ebből törvényes fi 42, nő 40, törvénytelen fi 3, nő 2, ikerpár 2, halva született 1. Házasságra 26 pár lépett. Elhalt 63 és pedig fi. 31, nő 32 Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 15, nő 11. A kórházaknak 16 halottja közül 8 volt idegen. Ezek szerint a születések a halálozásokat 24-el muljják fölül, de ha a 8 idegent nem számitom, ugy a város népesedése születések utján 32 lesz. Nevezetesebb halálokok: Veleszületett gyengeség 3, görcsök 1, bélhurut 17, szamárhurut 1, vörheny 2, hasihagymáz 1, tüdőlob 3, tüdővész 6, (ebből 3 idegen) guta 1. vizkór 1, elmebaj 1, aggkór 6, öngyilkos 1, véletlen 1, külerőszak 1, A fertőző betegségek állása: *Vörheny* maradt 7, szaporodott 8, összes 15, ebből gyógyult 8, elhalt 2, maradt 5. Diffteria volt 2, ebből gyógyult 1, maradt 1. Kanyaró volt 8, gyógyult 6, maradt 2. Hasihagymáz maradt 1, szaporodott 9, összes 10. Ebből gyógyult 3, elhalt 1, maradt 6. Szamárhurut maradt 5, szaporodott 14, összes 19, gyógyult 14, elhalt 1, maradt 4. A hasihagymázra vonatkozólag jelentem, hogy a vásártér kivéve összefüggést megállapitani nem tudtam. Egy nap volt jelentve Csordautca, Jancsárkutdülő és Sár-utca, más napra a Rác-utca. A fertőződés oka nem a közkutban, hanem másban keresendő, Egyik fuvaros, a másik gépfütő, egyik itt ivott vizet, a másik ott. A kerületi orvosok közül dr. Árókay a tapasztalt ellenőrzései alapján csakis tyfusz gyanusaknak jelzi egy nagy részét a bejelentett eseteknek. A nagy szárazság a talajvizinek ingadozását is okozza, s ez nálunk a kánikulában ugynevezett tájkór is lehet, mert ily tünetü betegségek ezen időtájban ismétlődni szoktak évről évre.

A rendes havi jelentéseken kivül, a szőlőhegyi hajlékmegadóztatások ellen beérkezett fellebbezések letárgyalása érdemel emlitést. A mult esztendőben a székesfehérvári kir. pénzügyigazgatóság a szőlőhegyi hajlékokat két évre visszamenőleg is megadóztatta házadóval. E rendelkezés ellen óriási felháborodás volt a szőlőbirtokosok körében s az adókivetést nem keveseb mint 650-en fellebbezték meg. A városi *közigazgatási* bizottság az ügyész részletes *megvizsgálására egy* szükebb bizottságot küldött ki, mely szintén sérelmesnek találta ezt a megadóztatást. A közig. bizottság a tegnapi ülésén foglalkozott a rengeteg fellebbezéssel és több felszólalás után Farkasdy Dezső inditványára ugy határozott, hogy *az egy szobás hajlékokat teljesen kivonják a megadóztatás alól*, a két szobásokból egy szobát adómentesitenek s csak a másik szoba vételik fel adó alá. Ugyanilyen elbirálás alá esnek a több szobás hajlékok is. A visszamenő időre pedig valamennyi hajlékot kivonják a megadóztatás alól. Mayer Lajos h. pénzügyigazgatú a közig. bizottság ezen határozata ellen a ministerhez panasszal élt.

00000528

— **A tüdőbajosokat gondozó intézet** ez év, junius, július és augusztus hónapokban felvett 7 helybeli családot 14 taggal, 3 vidéki családot 6 taggal; ezekkel agondozottak száma 110 helyi beli család 623 taggal, 9 vidéki család 29 taggal, összesen 119 család 652 taggal. A három hó folyamán az intézet kiszolgáltatott 10093·5 liter tejet, 4·4 kgr. vajat, 1248·5 kenyérlisztet, 58 kgr. főzőlisztet, 224 kgr. burgonyát, 105·5 kgr. rizst, 23·25 kgr. borsót, 41·5 kgr. babot, 26 kgr. lencsét, 30 kgr. darát, 3 köpőcsészét 2670 korona 67 f. értékben; lakbérsegélyre 24 k. 50 f., fuvarra 60 f., összesen 2695 kor. 77 fillért.

— **Tüz a vidéken.** F. hó 11-én d. u. fél 5 órakor Válban tüz ütött ki, amely elpusztitotta Nagy József és Németh János váli lakosok házait, a melléképületekkel és az összerakott szalmakazalokkal együtt. Hogy a veszedelem a szeles idő dacára még sokkal nagyobb kárt nem okozott, az csak a derék lakosság buzgó oltási munkálatainak köszönhető. A kárt még nem állapitották meg. A tüz állitólag gyermekek cigarettázásából eredt.

— **Egy fiu balesete.** Kovács József 13 éves fiu a Mann-féle téglagyárban van alkalmazva s tegnapelőtt délután, mint kocsis, szalmát szállitott a téglatelepre. Utközben a szekér valami gödröcskénél megzökkent s a fiatal kocsis a jó magasan felrakott szalma tetejéről lebukott az utra. A szerencsétlen fiunak az esés következtében a jobb lába és a balkarja eltörött. Bevitték a Szent György közkórházba.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5. sz. a. I. emelet Zirci templommal szemben.)

— **Elveszett pénzek.** Rideg Józsefné forgóutca 28. sz. alatti lakos tegnap délelőtt a bankutca sarkán egy drb. 100 koronás papirpénzt, — Kovács Pál budai-ut 22. sz. a. szabótanonc pedig egy drb. 10 koronás papirpénzt veszitett el. A becsületes megtaláló jelentkezzék a rendőrségen.

— **Megvadult lovak.** Tegnap délben a Rákóczy-utcából a Nádor-utca felé kifordult egy két lovas fuvaros kocsi. A püspöki palota sarkánál a lovak megvadultak s őrülten vágtatni kezdtek. A kocsis, Sörös István 56 éves helybeli lakos, lebukott az ülésből, lába pedig fennakadt a hámfán s a lovak a kövezeten vonszolták a szerencsétlen embert egész a Vaimár-féle üzletig, ahol sikerült a járókelőknek megállitani a megvadult állatokat. Dunay Ödön önkéntes mentő a Czollner-féle patikából gyorsan otttermet s a szerencsétlen embert, kinek az egész jobb oldalát, jobb lábát és fejét két helyen lezúzták az utca kövei, első segélyben részesitette. Sörös Istvánt a mentők a Szent György közkórházba vitték.

— **Végzetes hintázás.** Egy lelketlen hajóhintás gondatlansága folytán keletkezett szerencsétlenségről értesit bennünket nagyperkátai tudósitónk. Nagyperkátán vasárnap volt a bucsu s ez alkalommal egy vándor hajóhintás is felütötte sátorfáját a faluban. A község fiataljai, kiknek esztendőnként egyszer van részük az ilyféle szórakozásban, mohón kaptak az alkalmon s tömegesen kaptak fel a levegőben uszkáló csónakokba. A hintázók között volt Mihók Sándor 19 éves legény is aki olyan rozoga hintába kapott helyet, melynek a feneke hatalmas darabon lyukas volt. Vigan lengett már a hinta, midőn egyszerre hátborzongató jajkiáltás hallatszott. Hirtelen megállitották az egész alkotmányt, de ekkor már későn volt. Mihók Sándornak az egyik lába kicsuszott a hajó lyukas fenekén s 4 helyen eltörött mire a hinta megállt. A lelketlen hajóhintás ellen az eljárás megindult.

§ **Szerencsétlenség a fegyverrel.** A mult év december 20-án történt, hogy a Széchenyi utcában, játszó gyermekek társaságában, Nagy Ferenc 13 éves főreáliskolai tanuló egy 6 mm.-es flóbert pisztolylyal véletlenül homlokon lőtte Bieder Lajos szintén főreáliskolai tanulót. A fiu hónapokig nagy beteg volt s a golyó most is a fejében van betokozódva. A kir. törvényszék ma itélkezett Nagy Ferenc fölött s a gondatlanságból származott sulyos testi sértés miatt dorgálásra itélte a végzetesen vigyázatlan fiut.

ÉRTESITÉS. Van szerencsém a nagyérdemü közönséget értesiteni, hogy üzletemben az **abonoma étkezést eltöröltem** és helyébe be fogom vezetni az **1 kor. 20 filléres ebédet** és **70 filléres vacsorát** igy a mélyen tisztelt vendégeim nincsenek lekötve egész hónapra, hanem kérnek kis könyvet és beirják azokat a napokat, amelyen étkeznek nálam, ugy az ital is a könyvbe jegyezhető. Étlapi áraimat is tetemesen leszállitottam. Elsőrendü Dréher-söreim és termelőktől vett kitünő borok kaphatók. A nagyérdemü közönség szives pártfogását kéri **Rédei Vilmos** vendéglős, Kossuth-u.

— **Az Élet** legutóbbi számának tartalma. Iorodalmi akciónk. Izsóf Alajos. — Séta a Bánatal. Erdős Renée. — Szonja. Havadi Barnabás. — Fenséges nyaralás. Tomori Jenő. — Sélene. (Regény.) Orbán Dezső. — Hegy és viz között. Hungarus. — Egy anya a rémuralom idején. Paul Fráter. — Utolsó kihivás. A Te ösvényed. (Költemények.) Harangi László. — Csütörtök úr. (Regény.) Chesterton-Hévey. — Balkáni nász. Sárándy István. — Akadémia, kezdő halhatatlanok számára. Janeiró. — Szinház. — Mozgó képek. — Szerkesztői üzenetek.

VITA FORRÁS SÓSKUT VASPÁLYA

Biztos gyógyszer: **gyomor- és cukorbetegeknek köszvény-, hólyag és vesebetegeknek.**

Félpohár VITA-forrás a gyomorégést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa:

„CONSUM" kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körut 4. Telefon 10—13.

Kapható: Kovács Pál, Pinkás Zsigmond Fiai, Simon György és Szigethy Testvérek cégeknél.

— **Anyakönyvi kimutatás,** 1911 augusztus hó 26 tól szeptember hó 8 ig.

Elhaltak. Deutsch Ignác, izr., magánzó, 98 éves, Lépcső-utca 1. Varga György, rk., 8 éves, Vágóhidi dülő, Zmeskál Józsefné Kéz Magdolna, rk., 14 éves, Lépcső-utca 2. Özv. Fröschl Károlyné Endl. Erzsébet, rk., 59 éves Salétrom-utca 8. Aschenbrenner László, rk., 4 hónapos Lövölde-utca 7. Horváth Mária, 10 napos, Felső-királysor 21. Krizsány Róbert György, rk., 3 éves, Tobak-utca 27. Süveges György, rk., 16 éves, Zámoly-utca 56. Özv. Katics Gyuláné Tremkó Ilona, rk., nyugdijas, 51 éves Kert-utca, 47. Özv. Nyikos Józsefné Hári Julianna rk. magánzónő, 59 éves, Major-utca 8. Kőmives József, rk., póstakocsis, 52 éves, Rácz-utca 24. Bognár Anna, rk., szobaleány, 17 éves, Maroshegy 6. Huszár János Tibor, ref., 4 hónapos, Gyümölcs utca 10. Sörös Károly, rk., 10 hónapos, Salétrom-utca 23. Pap József-rk., bérkocsis, segéd, 47 éves, Malom utca 26. Özv. Németh Sándorné Simon Erzsébet, ref., 68 éves Salétrom-utca 24. Jaborek Jánosné Kunharth Franciska, rk., 62 éves, Csapó-utca 18. Császár Kálmán, rk., uradalmi gépész, 26 éves, Seregélyesi-ut 1. Stéger Borbála, rk., 2 hónapos, Zámoly-utca 52,

Kihirdetések Szabó István György rk., községi elemi iskolai tanitó és Deák Mária, rk., Székesfehérvár, Móricz Lőrinc rk., kékfestőgyári napszámos és Teszaurek Katalin rk., Székesfehérvár.

Eladó szőllő: Urhidán a Gebhardt-féle 3 hold területen jó karban levő szőllő szabad kézből eladó, — tudakozódhatni lehet helyben József-utca 9. sz. a.

Ne hagyja magát megtévesztení az antiquáriusok nagyhangu hirdetéseitől, mert azok többnyire régi kiadásokat küldenek, melyek az iskolákban nem használhatók. Uj kiadásu tankönyveket a hivatalos jegyzékek szerint legjobban Klökner Péter udvari könyvkereskedőnél vásárolhat.

Révjog bérbeadás.

Nagyméltóságu idősb gróf Zichy Nándor ur bérbeadja a tulajdonát képező, fejérmegyei Adony községbeli dunai átkelési révjogot 1911 évi október hó 1-től 1917 december 31-ig tartó hat és egy negyed évre, továbbá az adonyi ugynevezett révkorcsmát 1912 évi január 1-től 1917 december 31-ig terjedő hat esztendőre. Ezen bérletek együttesen is, de esetleg különkülön is biadatnak. A bérleti feltételek az adonyi uradalmi pénztárnál megtekinthetők.

A bérbeadás az adonyi pénztárnál 1611 szeatember hó 21-én délután 2 órakor árlejtés utján fog megtörténni és pedig a legmagasabb ajánlatra való tekintettel, bérbeadó azonban fentartja magának, hogy az ajánlatok között a bér magasságára való tekintet nélkül választhasson.

Adony, 1911. szeptember 11.

Adonyi uradalmi pénztár.

Tűzifa eladási hirdetmény.

A gyulaji erdőgondokságban a f. é. téli termelésből származó mintegy 4000 ürm³ cserhasábfa eladó, melynek eladási ára — a Ság-Nagykónyi (Győr—Dombóvári vonat) vasuti állomáson waggonba berakva: waggononként 20 ürm³t — legalább 105 métermázsa sulyban — 160 koronát teszen

A fa teljesen légszáradt és kitünő minőségü. Venni szándékozók levélileg forduljanak Lőv Jenő hercegi erdőmérnök Gyuloj (Tolna megye) cim alatt, a ki minden további felvilágositást intéz. Gyulaj 1911 szeptember hó 10-én.

Esterházy herceg erdőgondoksága.

GYULAJ.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szögyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök, Ferenc József-kabát, köpenyek (havelok) bőrkabátok, utazóbundák, raglan-felöltők, kabátok.

Székesfehérvárott a Vásártéren.

Előleges jelentés.

A legnagyobb felülmulhatatlan utazó **CIRKUSZ** Strassburger Adolf jön!

Van szerencsém Székesfehérvár város és vidékének nagyérdemü közönségét értesiteni, hogy külön vonattal egész vállalatommal rövid tartózkodásra Székesfehérvárra érkezem s néhány előadást tartok, vállalatom minden eddigi hasonvállalatot messzire felülmulja.

Különlegesség: tömeges lóidomitás csoportokban, 46 darab egyszerre elővezetve.

Idomitott **tengeri fóka** csoport, amely páratlan a maga nemében a világon.

Idomitott elefántok.

Megnyitó előadás: Szombaton, szeptember **23-án** este 8 órakor,

CSAK 7 NAPIG!

Saját villanytelep.
Saját tüzoltóság.
Saját nyerges- és szabó mühely stb.

Egész népcsoportok u. m.: 12 mameluk, arabok, rifkabylok, kinaiak, japánok és indusok, kik hazájuk művészetében a legjobbat produkálják.

Fényes lovaglási számok, melyeknek öltözékei egyedül fél millió koronát tesznek ki.

Vasárnap szept. 24-én és szerdán szept. 27-én 2 előadás d. u. 4 és este 7 órakor.

Számolva a jelenlegi nehéz megélhetési viszonyokkal és tekintettel vállalatom igen nagy térfogatára (4600 személy) valamint az állandó tömeges látogatással, **itt is a legolcsóbb belépti dijakat** állapitottam meg, hogy mindenkinek lehetővé tegyem az egész világon ezidőszerint egyedül álló vállalatomnak a megtekintését.

Helyárak:

Páholy 4.—, Zártszék 3.—, I. hely 2.—, II. hely 1.50, III. hely 1.20. Karzat 60 fillér. A délutáni előadásokon 12 éven aluli gyermekek és katonák őrmestertől lefelé csak a helyárak felét fizetik.

Jegyek előre válthatók KRAUSZ VERONA dohánytőzsde. Telefon 88. szám.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

00000530